

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/253/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114218639
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114218639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS, a. s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Na vŕšku 12, Bratislava, proti odporcom: 1/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. č. XX a 2/ J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. č. XX, o zaplatenie 716,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 29. januára 2015, č.k. 11C/86/2014-25, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Odporcom 1/ a 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa tento proti odporcom domáhal zaplatenia sumy 716,02 eur s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol tak, že odporcom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497 a § 499 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 3 ods.1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 písm. a), b) a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka, keď z vykonaného dokazovania mal preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ a odporcovia 1/ a 2/ ako dlžníci uzavreli dňa 08.12.2008 Zmluvu o úvere č. 220082373, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcom úver vo výške 20.000,- Sk (663,88 eur) za odplatu a úrok (poplatok za správu úveru) vo výške 13.540,- Sk (449,45 eur). Odporcovia sa zaviazali zaplatiť uvedený úver s príslušenstvom v 13 mesačných splátkach vo výške 2.580 Sk (85,46 eur), pričom prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v bode 1. Obchodných podmienok a predstavovala 201,12 % a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 34,92 %, pričom tento údaj bol uvedený priamo v texte zmluvy. Odporcovia zaplatili navrhovateľovi z poskytnutého úveru sumu 397,30 eur. Predžalobnou výzvou zo dňa 01.07.2009 upozornil navrhovateľ odporcov, že ak nevykonajú bezodkladnú úhradu dlhu, navrhovateľ si uplatní právo a po uplynutí 15-dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka bude žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a budú voči nim uplatnené všetky zmluvne dojednané sankcie. Nakoľko k úhrade dlžnej sumy v stanovenom čase nedošlo, navrhovateľ zaslal odporcom Oznámenie o zosplatnení záväzku zo dňa 16.12.2009, v ktorom oboznámil odporcov s tým, že záväzok z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol zosplatnený ku dňu 19.07.2009. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcami 1/

a 2/ založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 258/2001 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že predmetná zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko text zmluvy bol vopred pripravený, dlžníci ako spotrebiteľia nemali možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu a ani do obsahu príslušných obchodných podmienok. Navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, keď poskytol odporcom spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a odporcovia vystupovali ako spotrebiteľia, pretože nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a úver im bol poskytnutý za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a tiež ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch a Zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ a je treba aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie *ex offo*, teda aj bez toho, aby sa odporcovia premlčania dovolávali v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia, čo v spojení so skutočnosťou, že ide o procesné ustanovenie, znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súd) postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania. Uvedené ustanovenie súdu ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme *naturálneho záväzku*, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov. Navrhovateľ využil svoje právo veriteľa a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňa 19.07.2009, čo znamená, že v tento deň sa stali splatnými aj splátky, ktoré sa mali stať splatnými až po tomto dátume. Vychádzajúc z uvedeného dátumu, navrhovateľ si mohol uplatniť svoj nárok na súde už dňa 20.07.2009, pričom dňa 20.07.2012 (pondelok) uplynula všeobecná trojročná premlčacia doba. Navrhovateľ podal návrh na súde dňa 09.07.2014, teda v čase, keď bol celý jeho nárok zo zmluvy o úvere premlčaný. Súd pritom poukazuje na to, že aj v prípade, že by k okamžitému zosplateniu úveru neprišlo, z dôvodu uzavretia zmluvy dňa 08.12.2008 a počtu splátok 13, by posledná splátka úveru bola splatná v decembri 2009, a teda nárok navrhovateľa by bol ku dňu podania návrhu rovnako premlčaný. Nakoľko súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný prihliadnuť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi *ex offo*, na túto skutočnosť prihliadol, dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku navrhovateľa nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd návrh ako nedôvodný zamietol. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok. Z dôvodu uplatnenia nároku po uplynutí premlčacej doby a jeho zamietnutia v celom rozsahu z tohto dôvodu, súd ďalej neskúmal opodstatnenosť tohto uplatneného nároku navrhovateľa a rovnako neskúmal ani primeranosť poplatku za správu úveru a neprijateľné zmluvné podmienky. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 151 ods. 1 O.s.p., keď plne úspešným odporcom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože si toto právo v konaní neuplatnili a ani im v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Nesúhlasil s názorom

súdu prvého stupňa, že by jeho nárok mal byť premlčaný po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby. Navrhovateľ s uvedeným názorom nesúhlasil s odôvodnením, že v danej právnej veci premlčacia lehota spočívala, a to minimálne počas časového obdobia odo dňa 21.12.2010 (podanie žaloby na Medzinárodný rozhodcovský súd v Bratislave) do dátumu nadobudnutia právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 7Er/876/2011 o zastavení exekučného konania, kedy prebiehali konania, ktoré zapríčiňovali spočívanie premlčacej lehoty. Svoj názor odôvodnil tým, že splnil podmienky zakotvené v § 112 Občianskeho zákonníka, teda sám inicioval predmetné konanie, riadne v tomto konaní pokračoval, pričom však v danej veci nebol vydaný právoplatný rozsudok. Rovnako mal za to, že inicioval exekučné konanie, teda boli splnené podmienky na spočívanie premlčacej lehoty, čiže z uvedeného vyplýva, že uplatnil svoje práva z právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Keďže premlčacia lehota začala plynúť dňom 20.07.2009 a začala spočívať dňa 21.12.2010, pričom ešte nezačala znova plynúť, keďže exekučné konanie prebieha a teda predmetná pohľadávka v žiadnom prípade nemôže byť a nie je premlčaná.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 11C/86/2014 je návrh navrhovateľa, ktorým sa tento proti odporcom domáha zaplatenia sumy 716,02 eur s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý a odporcom nebola priznaná náhrada trov konania.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 132 O.s.p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ustanoveniam § 122 až § 135 O.s.p.. Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku na základe vykonaných dôkazov, dospel k správny skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Keďže sa odvolací súd stotožňuje nielen s výrokom, ale aj s odôvodnením napadnutej časti rozsudku, na zdôraznenie jeho správnosti v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ho len dopĺňa reagovaním na odvolanie navrhovateľa. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že návrh navrhovateľa v zamietajúcej časti nie je dôvodný. Odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 132 v súvislosti s hodnotením dôkazov. Skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikované právne predpisy a daný právny vzťah správne posúdil ako nárok navrhovateľa na zaplatenie žalovanej istiny titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Z obsahu zmluvy a obchodných podmienok vyplýva, že text zmluvy bol vopred pripravený právnym predchodcom navrhovateľa ako dodávateľom. On určil, čo všetko v zmluve bude uvedené, v akom znení, a to aj čo sa týka obchodných podmienok. Obchodné podmienky sú vypracované pre vopred bližšie neurčeného dlžníka - spotrebiteľa. Spotrebiteľ, teda ani odporca sa na ich prípravu nepodieľal a ani by nemohol docieľiť nejakú zásadnejšiu zmenu vopred pripravených podmienok. Navrhovateľ nepreukázal, že by obchodné podmienky zmluvy boli odporcami individuálne vyjednané, a preto obchodné podmienky zmluvy nie je možné považovať za individuálne dojednané, ako to vyplýva zo Zákona o ochrane spotrebiteľa a tiež zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy úpravu premlčania vôbec neobsahoval, pričom takáto úprava je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ ani nemôže vzdať. S poukazom na to aj napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, s prihliadnutím na to, že ide o zmluvu spadajúcu pod režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, bolo dôvodné predmetnú zmluvu posudzovať podľa citovaného zákona, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka, a to i v otázke premlčania práva žalobcu.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vyššie citované ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a preto je treba ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je národom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo, teda aj bez toho, aby sa odporca 2/ premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je pritom ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

K námietke navrhovateľa o spočívaní premlčacej doby v dôsledku uplatnenia svojho nároku podaním žaloby na Medzinárodnom rozhodcovskom súde v Bratislave a následným exekučným konaním sp. zn. 7Er/876/2011 odvolací súd udáva:

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Námietku spočívania premlčacej doby navrhovateľ uplatnil až v odvolaní napriek tomu, že bol riadne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p., táto námietka sa netýka podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu a uvedenú skutočnosť mohol navrhovateľ označiť alebo doložiť do rozhodnutia súdu, nakoľko mu v tom nič nebránilo a táto skutočnosť mu bola známa už pred rozhodnutím prvostupňového súdu.

Navrhovateľom tvrdenú skutočnosť nemožno posúdiť ani v zmysle § 205a ods. 1 písm. b) O.s.p., teda že ňou má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, keď o konaní možno povedať, že je postihnuté vadou, ak bolo porušené ktorékoľvek z

ustanovení zákona upravujících konanie od jeho začiatku až po jeho skončenie, čo v danej veci splnené nebolo.

S prihliadnutím na uvedené odvolací súd nemohol prihliadnuť na odvolateľom tvrdenú novú skutočnosť a s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 1 O.s.p. bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešným odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože títo na ich priznanie návrh nepodali (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.